

Herec mezi divadlem a filmem

Nejpozději s nástupem zvuku začali domácí herci rovnoměrně dělit své pracovní vytížení mezi divadlo a film. V předcházejících dvaceti letech kinematografie představovala pro přední dramatické umělce a umělkyně spíš milé rozptýlení, jak ukazuje příklad společnosti ASUM, založené známou divadelní divou Andulou Sedláčkovou a jejím manželem Maxem Urbanem. Pro další osobnosti šlo o sporadické příležitosti, které se nijak nekřížily s jejich divadelními povinnostmi — to je případ Jarmily Kronbauerové, která se objevila spolu se Sedláčkovou ve snímku KONEC MILOVNÍ a pak v několika drobných úlohách až o dekádu později. Podobně Václav Vydra st. se v období 1919–1922 objevil v osmi filmech, a pak na své působení před kamerou navázal až koncem dekády. Němá kinematografie se tak spoléhala spíše na vlastní kádr hereckých představitelů, kteří svou kariéru ochotně spojili se sedmým uměním. V domácím prostředí jde o prvního milovníka Karla Lamače, „českou Mary Pickfordovou“ Anny Ondrákovou, heroického Theodora Pištěka nebo hlavní hvězdu společnosti Wetebe film Suzanne Marville.

Takzvaná herecká otázka poprvé naléhavě vystala právě začátkem 30. let, kdy do souborů předních českých scén nastoupily mladé posily, připravené k paralelní kariéře v obou kulturních průmyslech. Někteří jako Ladislav Pešek nebo Jan Pivec vnímali film jen jako možnost přivýdělku, zatímco veškerá váha jejich uměleckých snah nadále náležela divadlu. Jak jsem v této rubrice před šesti lety, v čísle zaměřeném na české filmové hvězdy ukázala na případu vleklých sporů Huga Haase s vedením Národního divadla, ne všichni byli ochotni tuto přezíravou perspektivu vůči filmu zaujmout.¹⁾ Haasovo nadšení pro novou uměleckou a zábavní formu, které přinášelo komplikace jeho působení na scéně Národního divadla, však nenabízelo systematické řešení.

Nicméně i snahy tohoto typu se dají ve 30. a první polovině 40. let vysledovat. Roku 1934 založil Miloš Havel Filmové studio, které v prvním období své existence vyhledávalo mladé herecké talenty pro výhradní spolupráci s filmem. Absenci hereckého vzdělání, která se u těchto adeptů dala předpokládat, plánovalo studio doplnit s pomocí vlastního školení.²⁾ Z Filmového stu-

1) Šárka Gmiterková, Případ Hugo Haas vs. Národní divadlo (1930–1935). *Iluminace* 24, 2012, č. 1, s. 117–131.

2) Šárka Gmiterková, Importing Modern Venus. Hollywood, Starlets and the Czech Star System of the early-to-mid 1930s. *Iluminace* 27, 2015, č. 1, s. 29–42.

dia se nakonec vyvinul spíše dramaturgický než castingový orgán, a snahy o centralizovanou hereckou databázi spolu se vzdělávacím střediskem nakrátko usnuly. Problém složité synchronizace filmového natáčení s divadelními zkouškami ale nikam nezmizel. V roce 1943 se na zasedání Filmového poradního sboru diskutovalo o možnosti založit divadlo filmových herců. Impulsem pro vytvoření takové instituce byl tentokrát jiný problém — divadla své herce kvůli natáčení uvolňují jen s obtížemi, protože se jedná o vytižené, pravidelně obsazované hvězdy. Chystaný podnik měl sloužit jako inkubátor mladých talentů a dosud neokoukaných tváří, a hlavně nutit režiséry, aby sahali také po méně viditelných, dosud neznámých osobnostech.³⁾

Edice archivních materiálů nás přivádí do roku 1948, kdy dlouhodobě neúnosná situace vyeskalovala. Stížnosti divadel na nedodržování dohod se kvapem vršily, Národní divadlo vyžadovalo po Československé filmové společnosti kompenzace ve stovkách tisíců korun. Ministerstvo informací, do jehož gesce kinematografie spadala, svolilo ke zřízení Divadla filmového studia na prahu podzimní sezony 1948/49. Zpočátku podniku náležela jediná scéna, sál v paláci U Nováků ve Vodičkově ulici, uvolněný v důsledku zrušení Divadla Voskovce a Wericha. Následujícího roku scéna dostala nové jméno — Divadlo státního filmu (dále DSF) — a pod tímto názvem setrvala až do svého zániku koncem září 1951. V poslední sezoně bylo DSF spojeno v jeden organizačně-správní celek s karlínským divadlem, dosud provozovaným Ústředím divadel Umění lidu. Během svého

krátkého působení DSF vystřídal tři ředitele. Bohuš Stejskal podnik vedl do roku 1950, poté jej rychle vystřídal Jiří Sequens a poslední sezonu na DSF dohlížel Tadeáš Šerínský, jehož ostré spory s Jiřím Frejkou, Janem Werichem a značnou částí ansámblu ke konsolidaci už tak různými těžkostmi sužované scény nepřispěly.

Divadelní produkce v těchto podnicích se měla přizpůsobit tematickému a výrobnímu plánu ČSF a přicházet s takovými inscenacemi, které se daly snadno upravit i pro filmové plátno. Statutární prohlášení definovalo tyto záměry dosti vágně:

„Úkolem obou filmových divadel jest pěstovati, v zájmu výchovy uměleckých pracovníků pro Československý státní film, umění ve všech jeho složkách se zvláštním zřetelem k domácí tvorbě zejména v oblasti veseloherní, se zřetelem k divadelně zpracovaným filmovým námětům“.⁴⁾

Podle divadelní historičky Evy Šormové se DSF mělo stát jakousi zkušebnou pro státní film, čemuž odpovídají inscenace posléze zfilmovaných titulů — *RACEK MÁ ZPOŽDĚNÍ*, *ŠTIKA V RYBNÍCE* a *SOKOLOVO*.⁵⁾ Například program k představení *Sokolovo*, které DSF uvedlo v prosinci 1949, naznačuje, že realizace filmového scénáře scénickými prostředky představovala obtížnou tvůrčí výzvu; v případě *Sokolova* vedoucí k neúnosně dlouhému představení.⁶⁾ Pouze *Jedenácté přikázání* v režii Alfréda Radoka se vymykalo tomuto úzu. Šlo totiž o operetní frašku se secesní stylizací a invenčním inscenačním provedením. Propo-

3) OPA NFA, fond FPS, inv. č. 26, Schůze č. 9–21 (dále nečíslováno), 1943. Zápis o mimořádné schůzi FPS, 21. dubna 1943, s. 2–3, OPA NFA, fond FPS, inv. č. 26, Schůze č. 9–21 (dále nečíslováno), 1943. Protokol schůze FPS, 9. listopadu 1943, s. 2–3.

4) OPA NFA, f. ÚŘ ČSF (nezpracováno), R4/A1/2P/2K, složka Převzetí Divadla Varieté ČSF, Statut divadel Československého státního filmu, nedatováno, s. 1.

5) Eva Šormová, Divadlo státního filmu. *Divadelní revue* 2, 1991, č. 1, s. 92–94.

6) Jak ve své průkopnické diplomové práci zaměřené na dějiny DSF připomíná Markéta Pechačová, na námětu se podílel také generál Bedřich Reicin, popravený v procesu s Rudolfem Slánským. Připravený scénář se tedy nakonec nerealizoval a k látce se vrátil Otakar Vávra až roku 1974.

Markéta Pechačová, *Dějiny Divadla státního filmu*. Magisterská diplomová práce. Praha: Pedagogická fakulta UK 2015, s. 52–54.

jení divadla a kinematografie nepojímala jen v režimu provozní a organizační praxe, ale jako významotvorný umělecký princip, kdy filmové výrazové prostředky byly přímo zakomponovány do jevištního účinku představení; de facto tak položila základy Laterny magiky.

Soubor čítal šedesát šest herců (některé zdroje hovoří o víc jak osmi desítkách osobností)⁷⁾ a představoval dosti nesourodé, rozklížené těleso, v němž se hlavní tvůrčí úkoly dělily mezi úzkou skupinu zhruba dvacet až dvacet pět jmen. Jako první se do angažmá dostali členové zrušené Činohry 5. května a Divadla V a W, na poslední sezonu k nim přibyl rovněž disparátní ansámbl karlínské zpěvohry. Početně výrazně převažovaly ženy (zmiňme například Zdenku Procházkovou, Medu Valentovou, Světlou Amortovou či Janu Dítětovou); naopak mužských herců se DSF nedostávalo (mezi angažovanými byli například František Hanus, Felix le Breux, Rudolf Deyl ml. či Robert Vrchota). Zatímco s koncem projektu DSF karlínská zpěvohra přešla pod Ústřední národní výbor hlavního města Prahy, a to včetně ansámblu, z fragmentu činoherního souboru divadla ve Vodičkově ulici o zhruba dvaceti členech mělo vzniknout Studio filmového herce. Nový projekt plánoval přesunout herce na Barrandov do plného zaměstnaneckého poměru s měsíčním platem a prémie za každou odehranou roli. Tato idea však narážela na podobné výhrady jako předchozí uspořádání, neboť na plátně by se točila dokola pouze hrstka smluvně vázaných, stále stejných tváří. Jak dokládají předestřené archiválie, kritéria pro přijetí do souboru byla nejasná. Zdenka Procházková, za jejíž přijetí se u Martina Friče přimlouval Karel Höger, měla v květnu 1948 za sebou minimálně dvě filmové role. Na druhou stranu, protekce scény provázela po celou dobu její existence — za Roberta Vrchotu ztratil slovo sám ministr informací Václav Kopecký, jin-

dy se herci sami dovolávali různých nejasných a vágních příslibů, které se musely řešit až u generálního ředitele Československého státního filmu (dále ČSF) Oldřicha Macháčka.

Ačkoliv divadelní historie nehodnotí projekt DSF zvláště příznivě, protože „nevznikl ani z přirozené kulturní potřeby města, ani sdružením umělecky blízkých jedinců“⁸⁾ nelze jej redukovat jen na výsledek čistě administrativního rozhodnutí. DSF se sice nešťastně, ale systematicky pokoušelo vyřešit letitý problém, který se s postupem času nijak nezmenšoval, spíše narůstal. Impulz k jeho založení představuje jak snaha následovat sovětský vzor (konkrétně moskevský Těatr kinoaktora), na stranu druhou zřízení takového podniku prosazoval už Miloš Havel v první polovině 40. let. Jak ukazuje například rámcový dramaturgický plán, vypracovaný pro karlínskou zpěvohru na dobu tří let, ČSF se snažil s možnostmi přední domácí zpěvohry pracovat. S přispěním početného a disponovaného ansámblu se tak jako realistické začaly jevit úvahy o hudebním velkofilmu. Bohužel, tyto ambice stejně jako snahy propojit divadelní fundusy a barrandovské kostýmní departmenty rovněž selhaly. A co hůř, problémy s uvolňováním herců a nedodržováním sjednaných podmínek nadále přetrvávaly.

V případě karlínské části DSF není toliko přínosný pohled na scénu, jako spíše za ni. Právě personální zákulisí krátké správy ČSF nad karlínskou scénou ukazuje tuto drobnou správnou epizodu v mnohem milosrdnějším světle. Uměleckým šéfem Karlína zůstal po celé období 1948 až 1951 Jan Werich, herec s nezanedbatelnou zákulisní pozicí; a díky ní se mohl přimluvit za angažování Jiřího Frejky k režii hry *Nebe na zemi* v Karlíně. Kromě problematického Frejky se představení *Nebe na zemi* muselo potýkat ještě s jednou komplikací — do Karlína byl po pětiletém zákazu účinkování od srpna 1950 angažován Vlasta Bu-

7) Bohumil Šmída, *Jeden život s filmem*. Praha: Mladá fronta 1980, s. 99.

8) Eva Šormová, Divadlo státního filmu. *Divadelní revue* 2, 1991, č. 1, s. 93.

rian pro roli Horacia Dardy.⁹⁾ Bývalá star byla nucena zklidnit svůj pověstný temperament a improvizaci vloh, a fungovat v rámci požadavků kolektivní souhry. I když s sebou Burianova osobnost nesla jistá rizika, vedení karlínské scény si jej vysoce cenilo. Zatímco plat sólisty vycházel v průměru na necelých pět tisíc Kčs měsíčně, Oldřich Nový a Vlasta Burian, oba angažováni jako „přední herci“, si přišli na stejnou částku jako umělečtí šéfové, tedy dvanáct tisíc Kčs.¹⁰⁾

Zánik DSF se však tolik nedotkl karlínské divadla, které kompletně přešlo pod městskou správu jako původní scény v paláci U Nováků. Tamní soubor se ohrazoval zejména proti pozdnímu řešení situace, protože neformální jednání o nových či pokračujících angažmá tradičně probíhala v průběhu dubna. Zápis ze schůze vedení ČSF se závodní radou odhaluje celou řadu okolností, komplikujících každodenní chod DSF. Vystává tak před námi přebujelost souboru, absence řízení zejména ze strany filmařů, kteří s provozem divadla nechtěli mít nic společného, nebo alternativní plány na řešení situace. Avizované Studio filmového herce navzdory přípravám nikdy pořádně neodstartovalo a hereckou otázku ČSF znovu systematicky otevřelo až koncem 50. let. Překážky s uvolňováním divadelních umělců pro potřeby natáčení však nezmizely až do konce 80. let, ovšem kinematografie již nikdy nepřistoupila k tak odvážnému řešení, jaké představuje projekt DSF.

Šárka Gmitterková

Projekt Divadlo státního filmu 1948–1951

Přehled materiálů v edici

- I. Zřízení Divadla filmového studia (7. 10. 1948)
- II. Jednání o vzájemné úpravě pracovního vztahu státního filmu k činohře Národního divadla (17. 6. 1948)
- III. Městská divadla pražská společnosti ČEFIS (7. 6. 1948)
- IV. Zápis o poradě konané dne 25. 5. 1951 v učebně AMU o Divadle státního filmu U Nováků.
- V. Rozhodnutí o ukončení činnosti (9. 6. 1951)

9) Podle Svetožara Vítka k rehabilitaci Vlasty Buriana údajně přispěla sovětská delegace. Po náročném dni si členové výpravy nechali promítnout snímek LELÍČEK VE SLUŽBÁCH SHERLOCKA HOLMESA a tázali se, jaký nový film komik natáčí. Na sdělení, že je pro svou činnost za okupace v nemilosti, sověti prohlásili, že takoví lidé si v SSSR odpykali uložený trest a mohou dělat dál. Podle dr. Vítka právě tato drobná příhoda znamenala jakýsi první signál k odvolání zákazu Burianova vystupování.
Eva Strusková, *Knihu džunglí jsem nenapsal. Rozhovor se Svetožarem Vítkem. Iluminace* 12, 2000, č. 4, s. 130.

10) OPA NFA, f. ÚŘ ČSF (nezpracováno), R4/A1/2P/2K, složka Převzetí Divadla Varieté ČSF, Rozpočet na 1. 8. – 31. 12. 1952, s. 9.

I.

Nejvyšší účetní kontrolní úřad dotazuje se na další podrobnosti o zřízení Divadla filmového studia, jak bylo usneseno v 79. schůzi správního sboru pro hospodářské a finanční věci filmového podnikání. V téže době činí podobný dotaz ministerstvo školství, věd a umění. Navrhují toto opatření:

Exp. 1.

Č. a věc vpředu.

Tit.

Nejvyšší účetní kontrolní úřad,

P r a h a.

K tamnímu č.j. 21.928/48- III/4 ze dne 14. 8. 1948 sděluje ministerstvo informací a osvěty toto:

Důvodem pro zřízení Divadla filmového studia byl chronický nedostatek vhodných filmových herců. Až dosud ve filmových rolích z větší části účinkovali herci divadelní, jejichž pochopitelně hlavním zájmem bylo angažmá divadelní, takže Československý státní film byl při natáčení filmů nesčetněkrát postaven před skutečnost, že herec ve filmové roli nebyl k dispozici v ustanovený den a hodinu, protože ho divadlo, které s ním uzavřelo trvalou smlouvu, neuvolnilo pro natáčení filmu. Z toho vznikaly filmu velmi těžké hospodářské ztráty, protože kromě herce měl účinkovati mnohdy kompars a též potřebný počet pomocného personálu byl zajištěn, avšak filmový herec nemohl se dostavit. Kromě toho naše divadla hledala nové herce a herečky jen s ohledem na své divadelní zájmy, které se plně nekryjí se zájmy filmu, protože nelze ztotožňovati divadelního herce s filmovým. Proto byl nucen Československý státní film postarat se včas o vlastní herecký soubor. Nebylo jiné možnosti než zřídit vlastní divadlo, aby herci byli využiti v čase, kdy nefilmují. Herci jsou angažováni v první řadě pro natáčení ve filmových rolích a druhořadě k vystupování v Divadle filmového studia. V tomto divadle prakticky připravují kádry nových filmových herců. Z těchto důvodů jeví se zřízení samostaného Divadla filmového studia zcela zbytným. Jest pochopitelné, že divadlo musí míti své vedení, které však je zaměřeno s hlediska filmového, a nelze je proto dobře považovati za divadlo profesionálního charakteru, jako divadla ostatní. Pokud se hospodářské stránky týče, divadlo jest udržováno z prostředků státního filmu a předpokládá se jeho rentabilní provoz, takže zde nemá místa myšlenka, že by bylo Divadlo filmového studia trvalým finančním zatížením filmového hospodářství.

Pokud se týče vládního usnesení ze dne 15. února 1946 o zákazu přijímání nových sil do veřejných služeb, je zdejší ministerstvo toho názoru, že ustanovení tohoto vládního usnesení bylo vyhověno, protože na všechny zaměstnance státního filmu se vztahují soukromozaměstnanecké právní předpisy, jak je to konstatováno ve vl. nař. 72/48 Sb.

Toto vyjádření se zasílá v opise ministerstvu školství, věd a umění.

II.

Ministerstvo informací

Příloha k čj. 83967/48

Došlo: 17. 6. 1948

Čís. j.: 83967/48 — V.

Příloh: –

Přiděl.: V/

V Praze dne 17. června 1948

Český státní film
k rukám p. náměstka Macháčka

v Praze

K osobnímu jednání o vzájemné úpravě pracovního vztahu státního filmu k činohře Národního divadla dodávám tyto skutečnosti:

1/ V sezoně 1946/47 filmovali tyto herci a režiséři:

K. Dostal	– 3 filmy
J. Průcha	– 3 "
Zd. Baldová	– 1 film
L. Dostálová	– 1 film
V. Fabiánová	– 1 film
M. Ježková	– 1 film
M. Smolíková	– 3 filmy
M. Vášová	– 1 film
E. Bolek	– 1 film
L. Boháč	– 1 film
F. Filipovský	– 1 film
J. Gruss	– 1 film
K. Höger	– 2 filmy
B. Karen	– 1 film
E. Kohout	– 1 film
F. Kreuzmann	– 2 filmy
M. Nedbal	– 1 film
St. Neumann	– 5 filmů
L. Pešek	– 1 film
J. Pivec	– 1 film
S. Rašilov	– 1 film
F. Roland	– 1 film
F. Smolík	– 3 filmy
J. Vojta	– 1 film
B. Záhorský	– 1 film

V sezoně 1947/48 filmovali dosud:

Z. Baldová	1 film
J. Bechyňová	2 filmy
M. Burešová	1 film
V. Fabiánová	2 filmy
M. Ježková	2 filmy
V. Matulová	1 film
R. Nasková	1 film
M. Smolíková	3 filmy
L. Boháč	2 filmy
E. Bolek	2 filmy
J. Dohnal	3 filmy
F. Filipovský	3 filmy
J. Gruss	1 film
K. Höger	3 filmy
E. Kohout	1 film
F. Kreuzmann	3 filmy
B. Machník	5 filmů
M. Nedbal	3 filmy
St. Neumann	4 filmy
J. Pehr	2 filmy
L. Pešek	1 film
J. Pivec	3 filmy
J. Průcha	1 film
S. Rašilov	1 film
Fr. Smolík	2 filmy
Zd. Štěpánek	1 film
J. Vojta	3 filmy
V. Voska	2 filmy
B. Záhorský	2 filmy.

I když někteří členové Národního divadla hráli ve filmu role episodní, bylo téměř ve všech případech třeba uvolňovat je na dobu od několika dní až po dobu čtyř měsíců ze zkoušek, čímž byl těžce rušen zkušební plán činohry. Ale všude, kde byla přidělena herci větší role, bylo nutno udělit herci delší dovolenou na filmování, při čemž herec dohrával sice většinou svůj večerní repertoár, ale byl po dobu 1–4 měsíců uvolněn od zkušební povinnosti.

Ředitelství Národního divadla žádá, aby v takových případech platil Státní film do pokladny Národního divadla za dobu skutečné dovolené $\frac{3}{4}$ gáže herce, jenž byl uvolněn ze zkoušek. V sezonách 1946/47 a 1947/48 činí tato náhrada celkem 478.400 Kčs. Žádáme, aby tato částka byla do pokladny Národního divadla proplacena do konce června 1948.

Současně oznamujeme, že pro příští sezonu bude při každém povolení filmové dovolené oznámeno Státnímu filmu, kolik je nutno zaplatit za dobu uvolnění od zkoušek do pokladny

Národního divadla za každého herce. Podle odhadu bude to za dobu od 1. září do konce prosince 1948 asi 200.000 Kčs.

Šéf činohry:
František Götz
[vlastnoruční podpis]

Národní archiv, fond Ministerstvo informací. Sign. odb. V., složka Divadlo Filmového studia Praha.

III.

MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ

MĚSTSKÉ DIVADLO

NA KRÁL. VINOHRADECH

ředitelství telefon 570-41

pokladna telefon 524-52

V PRAZE dne 7. června 1948.

Č. j. 508/48 — ŘF/KL

MĚSTSKÉ KOMORNÍ DIVADLO

pokladna telefon 290-34

Titl.

Československá filmová společnost

v P r a z e .

Předkládám ČEFISU důrazný protest proti ztěžování divadelní práce, které vzniká tím, že jednotlivé štáby nedodržují dohody o uvolňování herců našich divadel a způsobují tak velmi značné provozní škody.

Nejde o případ výjimečný, nýbrž o několikáté opakování stejné nekorektnosti a dovoluji si také při té příležitosti zásadně konstatovat, že spolupráce mezi našimi divadly a ČEFISEM bude probíhat jen tehdy klidně, když příslušné štáby budou skutečně respektovat učiněné dohody, pracovní program divadel a když budou herce z ateliérů do divadla odvážet přesně a tak, aby tito byli na svém nástupišti včas.

Poslední případ se stal při filmu Dvaasedmdesátka, týká se herečky paní Medřické a byl prý zaviněn p. Masníkem [sic! — Miloš Mastník] /dle sdělení zmíněné herečky/. Mohu však předložit celou řadu dokladů, že tento případ není nikterak výjimečný.

Naše divadla i já sám jsme prokázali, že máme plné pochopení pro potřeby Státní filmové výroby, je však nemyslitelné, aby spolupráce se dala bez vzájemné dobré vůle a projevuje-li ji divadlo, je snad samozřejmé, že se stejnou pozorností vůči práci druhého musí postupovat také příslušné štáby.

Ředitelství městských divadel
pražských

Panu sekčnímu šéfu V. Nezvalovi
na vědomí!

Jiří Frejka
[vlastnoruční podpis]

Ministerstvo informací

Došlo: 9. 6. 1948

Čís. j.: 83.791/48 — V

Příloh: —

IV.

Zápis

o poradě, konané dne 25. května 1951 v učebně AMU

o Divadle státního filmu U Nováků.

Předsedal generální ředitel ČSF O. Macháček.

Přítomni: Dr Feldstein a s. Michl za ministerstvo školství, věd a umění, s. Smetana za KOR, ss. Šmeral a Brinčil za 21. svaz ROH, s. Augsperková, zástupce městského výboru KSČ, s. Řemínek za kraj. sekretariát KSČ, s. Dr J. Jindra za ministerstvo informací a osvěty, za ČSF: s. Bauman, s. Kohout, s. Kuna, s. Síla, s. Dr Strnad, s. Šípková, s. Šmída, s. Dr Vítek, za závodní organizaci KSČ divadla: s. Fáberová, s. Karlová, s. Kocourek, s. Myška, s. Němec, s. Podhorská, s. Suk, s. Vrchlická, za závodní radu divadel: s. Balda, s. Forejt, s. Kovařík, s. Mandaus, s. Marek, s. Motyčka, s. Opravilová, s. Plichta, s. Raus, s. Vavřík.

Gen. ředitel: Československý státní film v roce 1948 přistoupil k vytvoření vlastního divadla za podstatně jiných perspektiv pro natáčení uměleckých filmů. Na počátku 5LP vycházeli jsme z předpokladu, že budeme postupně naši výrobu uměleckých filmů zvyšovat a že na konci 5LP dosáhneme určitého ideálního stavu, abychom z výroby uměleckých filmů naši distribuci odváděli každý týden jeden umělecký film. Za těchto perspektiv bylo předpokládáno, že by mělo být natáčení filmů zajištěno herecky vlastním souborem divadelních herců, kteří by působili na scéně divadla státního filmu. Byli jsme vedeni poznatky a zkušenostmi divadelní filmové scény v SSSR. Nábor prováděl umělecký ředitel za účasti uměleckých šéfů výroby filmů. Při náboru do souboru herců DSF došlo k omylům. Nebyly dostatečně vyváženy složky souboru divadla, byli do divadla přijati herci, kteří později nikdy při natáčení filmů nebyli angažováni. Umělecký ředitel působil jednu sezonu, byl vystřídán dočasným správcem a do sezony 50/51 vstupovalo divadlo pod vedením Tadeáše Šeřínského. Zhruba 20–25 členů souboru se účastní natáčení filmů a jsou angažováni na role trvající více než dva dny. Ostatní členové souboru výjimečně natáčejí pro film a část souboru neměla možnost hereckého projevu na jevišti. V sezoně 50/51 přistoupila scéna v Karlíně. Podařilo se dosáhnout toho, že většina souboru na jevišti hrála. Československý státní film věnoval na divadla velké částky. Kdyby členové souboru obdrželi za uplynulá léta z prostředků státního filmu herecké honoráře a státní film jim dal příspěvek v hotovosti, rovnaly by se náklady tomu, čím státní film na divadla přispěl. Náklady se promítají do přírážek. Dospěli jsme ke stavu, že člen našeho divadla hrající ve filmu představuje náklady vyšší než člen stálého divadla. Pro poučení bych uvedl, že DSF od počátku činnosti do konce března 1951 přijalo na výnosech ze vstupného a vedlejších příjmech 23,5 milionu Kčs, naproti tomu herecké honoráře a věcné náklady činily 41,5 milionu Kčs. Do 31. března 1951 přispěl Čs. státní film ze svých výnosů z kin na provoz a udržování divadla částkou 18 milionu Kčs.

Nepodařilo se novému uměleckému řediteli divadla v sezoně 50/51 úspěšným způsobem uspořádat poměry, aby Čs. státní film mohl divadla provozovat v dalších sezonách. Nepodařilo se to uměleckému řediteli a myslím, že se to nepodařilo ani souboru. Úspěch je závislý vždy na obou složkách, nikoliv na jedné. Na počátku roku

1951 bylo hledáno řešení pro sezonu 1951/52 a po předchozích poradách dospělo se k názoru, že naši scénu v Karlíně převezme ÚNV a bude ji provozovat v rámci městských divadel jako zpěvoherní scénu. Záležitosti scény v Karlíně jsou dnes již ukončeny, ÚNV prohlásil závazně, že všichni členové souboru, orchestru, baletu i administrativy divadla přecházejí v sezoně 51/52 do stavu zaměstnanců ÚNV, a proto divadlo v Karlíně není předmětem naší dnešní rady. Zůstalo nerozřešeno předsevzetí dramaturgů a bude rozhodnuto pravděpodobně tehdy, až divadlo povede umělecký ředitel. Ostatní záležitosti jsou vyřízeny. Divadlo v Karlíně končí působnost v rámci Československého státního filmu a přechází do působnosti ÚNV s věnem, které stálo slušnou částku. Divadlo na konci sezony má premiéru Akulina a ji bude hrát ve svazku Čs. státního filmu krátkou dobu. Dále bude hrát na účet ÚNV a je to pěkné věno, když si uvědomíme, že přípravy a výprava Akulina stály 1,5 milionu Kčs. Jiná situace byla na počátku sezony v září 1950, kdy nebyla nastudována hra a s velkým úsilím bylo upravováno Jedenácté přikázání.

Když bylo jednáno o našich scénách v Kulturní radě na podkladě výsledku předchozích porad konaných na půdě MŠVU, dospělo se k názoru, že scéna U Nováků bude ponechána sezonu 51/52 s perspektivou, že přestaneme na konci roku 1952 provozovat divadlo a že dojde k jednání mezi min. školství, věd a umění a Čs. státním filmem jako stranou, která potřebuje herce pro natáčení filmů asi v tom smyslu, že stálá divadla budou vhodným způsobem v žádoucí míře uvolňovat herce pro natáčení filmů. Podnět takto uspořádat záležitosti nebyl založen na úvahách hospodářských, že státní film přispěl již na scénu ve Vodičkově ul. Kčs 18 milionů, nýbrž byl založen na skutečnosti, že se změnila perspektiva tvorby uměleckých filmů. Nenatočili jsme v roce 1950 předpokládaný počet uměleckých filmů a nenatočíme jej v r. 1951, a protože nejsou dány umělecké předpoklady a zužuje se hospodářská základna. Při tvorbě potřebných literárních scénářů pro natáčení uměleckých filmů objevují se pro nejbližší léta perspektivy, že Čs. státní film bude natáčet určitý počet filmů. Zužuje se proto problematika uvolňování herců pro filmování a perspektivy našeho divadla.

Ale ani toto řešení, jak se ukázalo, nebylo proveditelné. Z mnoha příčin. Umělecký ředitel divadla nedovedl najít způsob, jakým by zásady pro příští divadelní sezonu ve Vodičkově ul. uvedl ve skutek. Přeměna souboru, jehož část omezeně byla účastna jevištní a filmové práce, měla odejít na jiná divadla a v našem divadle měli zůstat ti, kteří úspěšně natáčeli v minulém roce. Soubor měl být doplněn herci, kteří ve filmu natáčeli. Regeneraci souboru měly být odstraněny potíže zvláště s mimopražskými divadly.

Zaměstnanecké orgány při projednávání zásad pro příští sezonu a pro regeneraci souboru projevíli jednoznačně souhlas, aby z divadla ve Vodičkově ul. odešli navrhovaní členové souboru. Záležitosti byly projednávány se značným zpožděním a nemohly býti uvedeny v soulad s výpovědní lhůtou. Za daného stavu věcí musíme se rozhodnout. Odpovědnost za státní film nesou činitelé, kteří jsou pověřeni jeho vedením. Odpovědnost za to, co se děje na naší scéně ve Vodičkově ul., resp. jakým způsobem můžeme soubor v sezoně 51/52 užít, je vážná záležitost a my můžeme prohlásit, že sezonu 51/52 povedeme dál jako v uplynulých letech, se stejnými

potížení a nemůžeme odpovědně měsíc před ukončením sezony zůstat bez rozhodnutí, máme-li před sebou jinou perspektivu než v r. 1948.

Proto o záležitosti bylo znovu rokováno v Kulturní radě a po důkladných úvahách dospělo se k následujícímu řešení:

1./ Československý státní film nebude provozovat scénu ve Vodičkově ul. a nebude mít divadlo. Končíme činnost divadla dnem 30. září 1951 a do této doby zaměstnanci naší scény ve Vodičkově ul. obdrží své honoráře. V této době budou rozřešeny všechny záležitosti v řádné výpovědní lhůtě, po řádném vyjádření zaměstnaneckých orgánů a po řádném projednání u příslušného úřadu ochrany práce. Času je přiměřena 2 ½ měsíce. Nyní mohou všichni, kteří mají co říci a jsou oprávněni hovořit, pronést připomínky. Příslušný úřad ochrany práce může všechny připomínky uvážit, ovšem nemůže změnit, že 30. září 1951 divadlo bude uzavřeno. Rozhodnutí náleží provozovateli. Státnímu filmu nemůže být uloženo, aby vedl divadlo i po 1. říjnu 1951. Upozorňuje na danou skutečnost včas, aby nikdo z členů souboru netratil možnost jednat s divadly o přechod; možnost přejít na jinou scénu je nyní větší, než bude v červenci a srpnu.

2./ Československý státní film vytvoří dnem 1. října 1951 soubor filmových herců, kteří nebudou mít žádnou stálou scénu, žádné normální divadelní představení, ale kteří na druhé straně budou mít podmínky přibližně takové, jako má studio filmového herce přidružené ministerstvu kinematografie SSSR. Čs. státní film požádal ministerstvo kinematografie Sovětského svazu, aby na dobu nejméně půl roku přijel k nám do Československa Pudovkin nebo jiný ze sovětských filmových režisérů. Během onoho půl roku vyhledáme schopného nástupce, který jako vedoucí umělecký činitel po návratu Pudovkina nebo jiného sovětského režiséra by mohl studio vést. Čs. státní film nabídne zaměstnaneckou smlouvu podle zvláštní platové úpravy s pravidelným měsíčním honorářem a s prémie za účast při natáčení filmu těm členům souboru naší scény ve Vodičkově ul., kteří v letech 1948–1951 ve filmech s úspěchem natáčeli, jejichž výkony jsou hodnoceny. Nebylo dosud jednáno, kterým členům souboru bude zaměstnanecká smlouva nabídnuta. Je pravděpodobné, že 20–25 členům z řad dnešního souboru. Nabídneme pravděpodobně zaměstnaneckou smlouvu s. Motýčkovi, Bočkoví, Dejlovi, Hanušovi, Marešovi, Rážovi, Šůrovi, zkrátka těm, kteří ve filmech natáčeli a jejich výkony ve filmech byly hodnoceny. Takto končí existence divadla státního filmu ve Vodičkově ul. a tak začne 1. října 1951 studio filmového herce, které nebude provozováno ve Vodičkově ul., ale postěhuje se na Barrandov a bude přímo úzce spolupracovat s výrobou uměleckých filmů. Pokusíme se za pomoci ministerstva školství, věd a umění členům studia umožnit hostování na stálých divadlech pražských, aby neztráceli bezprostřední styk s obecníkem, jež ve svém uměleckém růstu nezbytně potřebují.

Dr. Feldstein: Před časem jsme s Vašimi zástupci na ministerstvu školství jednali o otázce divadla. Tenkrát jsem odpověděl, že se počítá ještě na zkušební dobu s jednou sezonou. Bylo to na základě původního rozhodnutí Kulturní rady, které vyplynulo z toho, že i když všeobecně se došlo k názoru, že dnešní situace je natrvalo neúnosná, my sami jsme žádali, aby zkušební lhůta byla umožněna, abychom mohli připravit přeměnu, která se dnes odehrává. Předpokladem oddálení byla reorganizace souboru a na tom jsme

se dohodli, že řešení je nezbytné a nutné. Ukázalo se, že reorganisace není uskutečnitelná ať již z jakýchkoliv důvodů. Myslím, že důvody, které zde uváděl s. Macháček, jsou dosti průkazné, že skutečně není možné, abychom pokračovali v provozu divadla a příštím rokem se dostali do obdobné situace jako nyní. Sám jsem se problémem zabýval, i všichni, kteří mají zodpovědnost. Všichni jsme si vědomi, že dnešní řešení je řešením bolestným pro mnohé z nás. Vždycky, když se provádí změna, přináší pro určité lidi těžkosti, které jsou pochopitelné, ale vidíme, že není jiná cesta, než o které bylo hovořeno. V našich divadlech je nedobrý stav, pokud jde o herecké kádry, i když se snažíme pomáhat. Situace některých divadel je hrozná. Máme nedostatek herců v oblastních divadlech. Na druhé straně naše divadlo má přebytný stav herců. Je to asi tak, jako když máme dvě stavby, na jedné je o 20 dělníků víc a druhá by stála, protože bychom tam neměli ani jednoho dělníka. Divadlo státního filmu provozoval film. Mělo sloužit filmu. Na druhé straně mělo plnit úkoly divadla. Ve skutečnosti celá řada lidí, která byla v divadlech, nefilmovala, a film měl největší potíže v získávání herců ze stálých divadel. Díky tomu, že plán výroby dlouhých filmů byl regulován, nebude herecký problém obtížný. S. Macháček se zmínil, že celé řadě herců bude nabídnuto, aby vstoupili do studia filmového herce. Bude tím umožněno, aby se herci připravovali k rolím, což dosud nebylo. My všichni chápeme význam a potřeby našeho filmu a pokud jde o uvolňování herců ze stálých divadel, pokusím se, aby byli vhodným způsobem uvolňováni. Pokud jde o ostatní členy divadla, kterým nebude nabídnuto vstoupit do studia filmového herce, prohlašujeme, že jim angažmá doporučíme. My je naléhavě potřebujeme. Budeme se snažit, abychom v daných možnostech vyhověli přáním a požadavkům. Pokud jde o Prahu, zde jsou možnosti angažmá omezené. Máme však potřebu v oblastních divadlech. Jakmile nám bude oznámeno vedením Čs. státního filmu, kteří herci a herečky mají vstoupit do studia, a kteří jsou uvolnění od 1. října 1951, budeme okamžitě se všemi osobně jednat a v dohodě s nimi upozorníme je na divadla, kde bychom zejména potřebovali, aby se soubory doplnily. Máme potřebu v divadlech v blízkosti Prahy. Máme již celou řadu požadavků, a dokonce nabídku pro jednoho herce k třem divadlům. Ovšem upozorňujeme, že většina soudruhů a soudružek musí jít mimo Prahu. Budeme se snažit i ve spolupráci s 21. svazem ROH v mezích možností vyhovět, aby vaše osobní přání a požadavky byly respektovány.

Macháček: Slyšeli jste výklad o budoucím uspořádání v divadle U Nováků a nyní Vás prosím, abyste vyslovili svůj názor a připomínky. Právo závodní rady a organisace, aby si o věci zvlášť rokovaly, není dotčeno.

Fáberová: Domnívám se, že poslední rozhodnutí Kulturní rady je konečně návrh k rozřešení problému divadla. Má jednu podstatnou chybu, že je to 25. května, ale to je otázka reorganisace. Chtěla bych říci několik věcí, kde byl s. Macháček mylně informován. Nebylo nám nikdy dost objasněno, proč má 22 lidí odejít. To je špatně. Orgány nezamítly jejich propuštění, ale žádaly normální prověrku pracovišť, a kdo odpadne prověrkou, že je samozřejmé, že nemá v divadle co dělat.

Němec: Znáte bolesti divadla od začátku. Bylo postaveno na prapodivném základě. Mně byly objasněny mnohé věci. Neuvědomoval jsem si dnešní rozdíl výroby filmů. Cítili jsme dnešní věci s hlediska potřeby lidí, kteří skutečně filmují. Jestliže bylo

úmyslem provozovat divadlo denně, pak nebylo možné, aby byli v divadle lidé, kteří filmuji.

S. Šeřínský nebyl schopen nás informovat o tom, co vlastně má provozovatel v plánu, a my se o tom dovídáme dnes. I když závodní orgány se dopouštěly chyb, byly v zásadních věcech s. Šeřínským přehlíženy. To byl kámen úrazu, že jsme nedošli k řešení, když s. Feldstein řešení z ledna nám oznámil až v květnu. Pro některé soudruhy bylo zoufalé, když nehráli, nefilmovali, pracovní morálka v divadle nebyla dobrá. Na krajském aktivu jsem řekl: „Řešte věc třeba radikálně, ale řešte ji.“ Podle mého názoru dnešní řešení je jediné možné a zdravé. Soudruzi, kteří budou vyjmuti z filmového souboru, jistě pochopí. Nemůžeme hromadit v Praze nadměrné soubory. Budeme muset brát na ně zřetel.

Feldstein: Nebylo by dobře, kdybychom teď popustili volný průběh, aby ředitelé divadel sami si uchvacovali herce. Potřeba je daleko větší, a právě proto, abychom mohli řešit záležitosti všech herců spravedlivě a přihlížet k soukromým záležitostem, které nemůžeme podceňovat, bude dobře, když závodní organizace a závodní rada budou zachovávat systém přenést nové angažmá herců na kádrové odd. ministerstva školství, věd a umění, kde každý jednotlivý případ rozřešíme. Máme mnoho soudruhů, kteří působí v pražském kraji a zde bydlí. I to se dá vyřešit. Jsou zde divadla jako Kladno, Hořovice, Hradec, Pardubice, které mají nedostatek herců.

Němec: Potřebujeme naléhavě vyjádření státního filmu o členech souboru, kteří odejdou.

Macháček: Bude oznámeno ihned, jakmile se vrátí s. Hendrych a s. Dr Dvořák. Příští týden kolektivní vedení Ústřední dramaturgie se s. Kohoutem projednají jednotlivé případy a bude oznámeno, kterým členům divadla U Nováků bude nabídnuta smlouva pro studio filmového herce.

Myška: V čem vidí státní film neřešitelnou situaci divadla? Podle mého názoru se na to díváte velmi loyálně. Provozovatel přivodil určitou situaci a teď z toho utíká. S. Šeřínský zavínil neřešitelnost situace. S. Šeřínský se neudržel. Já se na tuto schůzi dívám jako na funebráckou schůzi. Vyzývám k ostrému postupu závodní organizaci. Tak jednoduché to není, v čem spočívá neřešitelnost situace.

Macháček: S. Myška nesledoval výklad. Ve výkladu bylo řečeno, že divadlo nemá být provozováno, ale sezona 50/51 měla být zkušební. Jestliže se vracíme k rozhodnutí, že nemá být provozována ani sezona 50/51, tedy proto, že nejsou dány předpoklady, abychom ještě jednu sezonu mohli provozovat. Není to funebrácká schůze, ale projev s. Myšky je gesto proto, že soudr. Šeřínský nedodržoval demokratický postup. S. Myška není oprávněn ani ostrým protestem organizace vzít na sebe odpovědnost za provozování ještě jedné divadelní sezony a za ztrátu dalších 8–10 mil. Kčs, které patří výrobě filmů. Nikdo nás nemůže nutit, abychom takto jednali. S. Myška má lehkou posici: je členem souboru a chce hrát. Širší hlediska a zájmy vyžadují však oznámená řešení.

Zollar: Byl jsem 6 let v Sovětském svazu. Nezažil jsem takovou nemohoucnost. Provozovatel nezná ani náš soubor. Každou sezonu se děje totéž. Vedení divadla je nemožné. Trpí tím soubor. Nikdy jsme se nedovídali, kdo a jak to vede. Filmoví režiséři se nechodí dívat ani do divadla na herce. Chyby jsou i na nich. Jediný člen naší závodní rady, kterému bylo přislíbeno angažmá, sedí a mlčí.

- Balda: Myslím, že by nás všechny zajímala jedna věc. Zda k rozhodnutí vedla okolnost, že závodní organizace neprojevila souhlas s reorganizací a nebo zda něco jiného.
- Myška: Mám dotaz: zda stav se změnil prudce během jednoho měsíce. Zda důvod, který vedl k řešení, je, že reorganizace je neproveditelná a že se změnily podmínky výroby.
- Dr Feldstein: Byl bych nerad, abyste pokládali oznámená řešení za pomstu, že závodní organizace nesouhlasila s původním rozhodnutím. Je fakt, že podmínkou pro zachování divadla v příští sezoně byla reorganizace, kterou nebylo možno uskutečnit. Jestliže byl překročen stanovený termín, kdy bylo nutno dát hercům výpovědi a umožnit jim existenci, byl to jistě jeden z vážných důvodů, které vedly k novému řešení. S. Myška se ptá, zda se situace ve výrobě filmů změnila za měsíc, že bylo nutno přikročit k novému řešení. Ano a ještě dříve. Když se uvažovalo, že po třetí docházíme ke každoroční situaci a přání ČSF bylo divadlo neprovozovat, vynaložil jsem úsilí, aby se rok pokračovalo. Když toto stanovisko bylo zvráceno orgány divadla, bylo nutno přistoupiti k novému řešení.
- Fáberová: Operujete s tím, že zaměstnanecké orgány zabránily reorganizaci. Žádali jsme demokratický postup cestou řádné prověrky pracovišť. S. Macháček tvrdí, že během týdne se změnilo plánování výroby filmů. Že by se plánování změnilo během týdne, je podivné. Domnívám se, že se dá sloužit i divadlu i filmu, když se bude řádně plánovat a plán dodržovat.
- Forejt: Proč tato schůzka nebyla svolána o 2–3 měsíce dříve? My zaměstnanecké orgány jsme byly postaveny před hotovou věc.
- Vrchlická: Musím přiznat, že některým věcem nerozumím. Dochází k uměleckému opření o Sovětský svaz. Konstatuji, že se plán plní, plán, který byl navržen s. Kopeckým v roce 1945. Je to záslužné. Momentální situaci nerozumím. Mám dotaz, zda by tato situace nastala za každých okolností. Situace ve filmu nenastala během jednoho týdne. Čili tato situace by byla nastala stejně.
- Kovářík: Obracím se na Dr Feldsteina. Loni bylo řečeno, že k podobné situaci nedojde. Další dotaz: jakým způsobem bude provozováno divadlo do 30. září, jestliže 2/3 herců odejdou. Bude divadlo v polovině srpna vyřazeno z provozu. Nebude moci hrát do 30. září.
- Macháček: V září 1951 nebudeme již hrát. Loňského roku jsme také nezačali hrát 1. září.
- Oprailová: Není mi dost jasné, co bude s provozovnou ve Vodičkově ul.
- Macháček: Bude vyhazeno pro estrádu nebo bude použito k jiným účelům. K diskusním příspěvkům Fáberové a Němce. Řešení je správné a nutné i s hlediska politického. Je třeba, abyste byli přesvědčeni o nutnosti oznámeného řešení a abyste jako straničtí a odboroví funkcionáři přesvědčili soubor divadla.
- Balda: Nezdá se mi, že by se závodní organizace a závodní rada dopustily chyb. Postupovali jsme správně. Máme to ověřeno od dělníků z Aerovky a instruktora organizace. Musíme však konstatovat, že v letošní sezoně se stalo z míst, která rozhodují o divadlech, řada chyb. První bylo pověření Šeřínského vedením divadla. Upozorňovali jsme na to nadřízené orgány, ale nebylo to nic platné. Náš předpoklad se ukázal na 150 %. Byly zmatky nad zmatky. Když si přečtete zápisy dílenských a závodních rad, jakož i schůze stranické organizace, zjistíte, že jsou to celé romány. Žádali jsme o změnu uvedení s. Šeřínského ke spolupráci. To byla první chyba.

Druhá chyba byla nesporně spojení divadla ve Vodičkově ul. s divadlem v Karlíně. Bylo nám všem jasno, ač nikdo z nás nezastával vedoucí stanovisko, že je to těžká chyba. Řeklo se nám, že přebíráme divadlo proto, aby se zaplatily dluhy, které měl státní film zaplatit. Třetí chyba jsou pozdní výpovědi. Naše divadelnictví trpí touto chorobou od roku 1945. Od roku 1948 měli jsme možnost tuto chybu odstranit. Reorganisace by se měly dělat způsobem vhodným a důstojným našemu socialistickému státu. Čtvrtá chyba je konečné řešení, ačkoliv s. Feldstein říká, že je pro herce mnoho příležitostí. Já tomu věřím, ale uvažte, že je spousta umělců, kteří mají děti a když na 15 členů souboru připadne hořovické divadlo, divadlo v Budějovicích a pod. a když příští sezonu tam dostane výpověď a je tam jen jedno divadlo, co bude potom dělat? Znovu se stěhovat? Je třeba na tyto sociální důvody brát zřetel. Herec musí mít klid ke své práci. Jestliže Čs. státní film dospěl k rozhodnutí, že divadlo bude ještě jednu sezonu provozovat, myslím, že by bylo čestnější, kdyby sezonu dodělal a povolil reorganisaci. To by se dalo ještě udělat, ale za předpokladu jiného vedoucího. Nové řešení však není dobré. Povede k jedné věci, že spousta soudruhů se bude kojit nadějí, že se v Praze něco najde. Ministerstvo školství bude nabízet angažmá, ale oni ho nebudou brát, a v září bude spousta herců bez zaměstnání.

Odmítám zásadně jako funkcionář divadla státního filmu U Nováků jakékoliv obvinění závodní organizace. My jsme postupovali podle zásad a když obětujeme každou volnou chvíli pro práci v organizaci, nemůžeme dovolit, aby jeden umělecký šéf propustil bez prověrky 25 lidí.

Dr Feldstein: Jako odborový funkcionář dopustil jsem se chyb a nikdy bych si netroufal tvrdit, že závodní organizace se nedopustila chyb. Nevidím nic nedůstojného v tom, jakým způsobem se reorganisace dělá. Jediná závada je, že k ní dochází na konci sezony. Pokud však jde o angažmá pro herce, konstatuji, že situace dnes je daleko příznivější než před několika měsíci. S. Balda hovoří, že řešení je asociální; to není pravda, není žádné asociální řešení. Je to snad asociální, když učitelé, kteří jsou početně v daleko větší míře, jsou rozmisťováni, a lékaři rovněž, a musí, kde je jich třeba? Jste příliš zhýčkáni, soudruzi! Jak by k tomu přišli lidé, kteří bydlí mimo Prahu v pohraničí, aby neměli lékařskou pomoc, kde bydlí, nebo učitele k výchově svých dětí. Jak se máme dívat na skutečnost, když jsou zde herci, kteří nehrají? Zda-li si závodní [výbor] a závodní rada všimla, jak jsou využiti? Nikdo nepřišel, aby řekl, že je umělec a že chce brát honorář za práci, kterou dělá. To se nestalo ani jednou. Jednali jsme s členy výboru a závodní rady 18. května 1951, kdy už bylo na výpovědi pozdě. Konstatuji, že s dnešním řešením divadelní rada i většina divadelníků souhlasí.

Augsperková: K pozdní výpovědi zaměstnanecké orgány postupovaly správně. Soudruzi mě však nepochopili. Že prý jsem špatně agitovala. My jako komunisté, když jsme postaveni před úkol, i když je dán 5 minut před dvanáctou, nemůžeme říkat, je to pozdě, my to řešit nebudeme. Vy jste s tím operovali, že k tomu vyjádření nedáte, až po řádné prověrce pracovišť. Měli jste během 14 dnů se k tomu vyjádřit jako komunisté. Byla chyba ředitele Šerínského. Státní film se dopustil chyb. My však nemůžeme z chyb navazovat na další chyby. Perspektiva, kterou jste dali, není správná. Mohli jste se vyjádřit k výpovědním závazkům. Nevyjádřili jste se a řekli jste, že to odkládáte po

prověrce. Teď si domyslete, co dál. Také Čs. státní film musí uvažovat o finanční situaci. Musíme problémy řešit rychle, ale vy jste je neřešili vůbec. Odložení po prověrce není řešení.

Jednali jste se soudruhy z patronátního závodu, které jste si pozvali. Nevím, jestli jste jim správně vysvětlili, o co jde. Tito soudruzi se dívali na věc s vašeho úzkého hlediska a stali se vašimi obhájovatelí a neviděli perspektivu, která zde byla rok. Konstatuji zde, že závodní zaměstnanecké orgány dopustily se chyby. Kritisovaly prudce jednání kulturní rady a neřešily situaci, která zde byla.

Balda: S. Feldstein říká, že se nestal ani jeden případ, aby z divadla státního filmu odešli dobrovolně herci proto, že pochopili, že nejsou dostatečně využiti. Je jich asi patnáct, kteří dobrovolně požádali o rozvázání pracovního poměru. Druhá věc: že by závodní organizace neprosazovala zaměstnanost herců, to jsme činili. Třetí: není možné neprotestovat proti tomu, že jsou soudruzi překládáni na venkov. Lékař zůstane lékařem. Herec, jestliže jde do nového působiště, musí dlouho pracovat, než se se souborem sehraje. Jestliže bude každý rok jinde, umělecky neporoste.

Fáberová: S. Augsperková říkala, že jsme začali obviňovat kulturní radu, ano, všechny činitele, protože vždycky v červnu jsou řešeny otázky reorganizace. Soudruzi z patronátu byli obhájovatelí demokratického principu. Důvody jsme nemohli znát, protože ani s. Augsperková nám je neřekla. Po prověrce pracovišť by byli odešli ti, kteří nebyli využiti. Komunisté úkol splní, ale musí být přesvědčeni, že je správný. My jsme o tom přesvědčeni nebyli. Šeřínský neodůvodnil propuštění 25 lidí. Uváděl jen filmové důvody.

Není pravda, že u nás v divadle za poslední rok lidé nehráli. Až na 2 případy hráli všichni. S. Balda neřekl, že se závodní organizace nedopustila chyb. Ano, dopustila se řady chyb, ale v případě 25 lidí; s. Feldsteine, myslíš, že to bylo odpovědné, když jsi prosazoval s. Šeřínského k nám? Věděl jsi, že s. Šeřínský se dopustil řady chyb už v Teplicích. Dali jsme ti o tom zprávu. To bylo neodpovědné.

Dr Feldstein: Tady se opakuje stále a s. Faberová se zvláštní zálibou, argumenty o reorganizaci na konci sezony. Chci říci, že tato reorganizace se připravuje velmi dlouho. Je lepší, aby k ní došlo teď než později. Na jedné straně jsou obviňováni různí činitelé, ale přitom závodní rada nepřiznává, že ona přikročila k prověrce pracovišť až v květnu 1951. Pokud jde o s. Šeřínského, ano, prosazovali jsme ho proto, že došlo k rozhodnutí na příslušných místech o jeho určení, na které jsme neměli vliv. Snažil jsem se poctivě Vás přesvědčit. Protože k rozhodnutí došlo, bylo mou povinností vás přesvědčit.

Suk: Naši soudruzi na poradě u tebe dostali lhůtu vyjádření se do určité doby.

Augsperková: Soudruzi dostali lhůtu k vyjádření k 25 případům. Pak jste nás volali na široké forum. Pozvali jsme si vás k nám a znovu vás žádali o vyjádření. Zase se to nestalo. Nevím, po jaké linii byste byli přesvědčeni. Stále opakovat to, že výpovědi jsou pozdě, není vyjádření. Je to rozhodnutí, které bylo nutno projednat, ale nebyla tu ani dobrá vůle. Prověrka pracovišť, to je správné, ale jako druhý úkol.

Suk: Mně se jedná o to, zda-li soudruzi splnili daný úkol.

Augsperková: My jsme od nich žádali odpovědně vyjádření. Soudruzi odmítali en block.

Myška: Na základě takového postupu bychom se dostali v rozpor i se zákonem. Záležitost musí být projednána se zaměstnaneckými orgány. Pak je tu konflikt.

- Augšperková: Ředitel divadla má pravomoc navrhnouti výpovědi. On je měl dále prodiskutovat. I když víte, že Šeřínský se špatně vyjádřil.
- Macháček: Soudruzi zde vypráví o zákonu a o konfliktu se zákonem. Zákon o závodních radách je naplněn duchem, nejen literou. Odpovědný ředitel podniku, když má omezit počet pracovníků, má podle zákona povinnost, aby oznámil závodní radě úmysl, třeba písemně, a žádal vyjádření. K vyjádření nemusí podle zákona říkat ani slovo. Stačí, aby jej postoupil okresnímu úřadu ochrany práce a ponechal úřadu, zda dá souhlas nebo ne. Budeme-li vykládat podle litery zákona, neuplatníme smysl a zásady zákona.
- Suk: První rok provádět prověrku pracovišť v divadle státního filmu nebylo možné. Druhý rok, když nastoupil řed. Sequens, nastala situace, že Sequens byl 2–3 měsíce pryč. Bez něho se prověrka dělat nemohla. Řed. Sequens plakal dojetím, když měl být jmenován ředitelem, on tu funkci nechtěl, chtěl režirovat film. Dělal to také špatně. Třetí rok vedla divadlo závodní rada sama.
- Macháček: Byl to váš omyl, když jste vedli divadlo sami.
- Balda: Udělali jsme prověrku k 1. lednu. Ale bez ředitele. Letos jsme reklamovali prověrku. Žádali jsme 21. svaz. Ředitel Šeřínský je speciální osoba, když ho potřebuješ, tak ho nenajdeš. Když jsem ho potřeboval, tak jsem ho viděl až za týden. Honili jsme ho o rozpočty atd. Všechno se nám podařilo, jen na prověrku jsme ho nedostali.
- Kohout: Vysvětluje, proč se zřizovalo divadlo státního filmu, jaké mělo mít poslání. Jak se vyvíjelo, kolik stálo angažování herce z našeho divadla a kolik z Národního, jaké potíže byly s uvolňováním herců, zvláště za éry ředitele Šeřínského.
- Myška: Co říká Kohout, je správné. V divadle hráli lidé, kteří zase filmovali. Nesouhlasím, že závodní organizace vyvinula tlak zezdola. To si můžeme říkat u káfička. Jestliže se nemá nic změnit, nemá cenu zde sedět. Byla nekvalitní organizace. Před měsícem najednou přijde s. Šeřínský, položí před závodní organizaci a závodní radu návrh na propuštění 22 lidí a na otázku, kdo to povedl, odpovídá, já ne. Kdo to udělal? Film. Kdo „film“? To Vám, soudruzi, nemohu říci. Co byste tomu řekli? Na náš další dotaz řekl. „Někteří členové TK, kteří, nemohu říci. Proč dostává výpověď Vrchota, který má 150 film. dnů? Z důvodů filmových. Snad jsou zde jiné důvody, jaké, to nemohu říci.“ Nebyl přizván k jednání žádný člen organizace ani závodní rady, to je bouda. Dozvěděli jsme se sestavení komise, která prý o tom rozhodovala. Co byste tomuto postupu řekli?
- Macháček: Bylo Vám 4. května 1951 na poradě u s. Feldsteina vysvětleno, že uvažování členové souboru byli prověřeni uměleckým ředitelem a KVÚD.
- Fáberová: Šeřínský řekl, to já ne, to filmaři. Feldstein řekl, tys umělecký ředitel, ty to musíš odůvodnit. To se dodnes nestalo. Tady bylo řečeno, že divadlo státního filmu se ruší. Toto je rozhodnutí Kulturní rady. Je možno s tímto rozhodnutím něco dělat, nebo je možno o tom ještě jednat?
- Myška: Odvolat se k Ústřednímu výboru.
- Šmeral: Chtěl bych Vám něco říci. Už dlouho diskutujeme, a nevede to k výsledkům. Diskutujeme o chybách, které se staly. Stalo se mnoho chyb, udělaly je orgány zaměstnanecké i správa i ředitel Šeřínský. Základní chybou byla kombinace dvou divadel. Divadlo bylo nabito herci a dík, že se nepovedlo angažovat herce do

čísla 300, jak bylo původně v úmyslu. Zde se mluvilo o protestu. Musíme [se] dívat na věci jako soudruzi, zda je to divadlo třeba, nebo ne, má-li kulturně politické důvody, nebo ne. Strana je toho názoru, že divadlo nemá kulturně-politický význam. A my jsme zde proto, abychom provedli rozhodnutí a abychom otázku herců vyřešili způsobem, kterým by [byly] co nejméně dotčeny soukromé potřeby herců. Je těžké pro někoho, že musí měnit místo, ale my to musíme vyřešit, a to skutečně nekompromisně, v dnešní době se to vyřešit dá. Řešení přichází pozdě, to je bezesporu, aby se provedla fluktuace herců včas. Na druhé straně však herci provádějí fluktuaci sami. Odchází 15–20 herců najednou z divadel. Měli bychom diskutovat o postupu, jakým způsobem tuto otázku nejlépe vyřešit pro herce, kteří odejdou z tohoto divadla. Aby to nebylo na újmu nejen jejich soukromým, ale i uměleckým potřebám, abychom došli ke konkrétním plánům.

Dr Feldstein: Bylo řečeno, proč dochází k této schůzi, když se nedá nic měnit. Proto, abychom funkcionářům mohli oznámit, že dochází ke změně, zdůvodnit a oznámit, že chceme udělat všechna opatření, aby herci byli zajištěni a abyste rozhodnutí mohli sdělit všem ostatním zaměstnancům. Pokud jste se na celou záležitost dívali věčně v celém rozsahu, tak jste opatření vítali. O tom svědčí první prohlášení soudruha Němce a s. Fáberové. Když však jste se na celou věc začli dívat se své strany, přicházeli jste se spoustou námitek.

K otázce fluktuace: Dali jsme pokyn, aby pokud možno do 10. 4. bylo nám oznámeno, kdo z kterého divadla odejde. Do 10. 4. jsme se nedověděli nic. Dnes stojíme před situací, že z celé řady divadel odchází řada herců, zvláště z oblastních. Za to my nemůžeme. Tedy je vidět, že nejen se strany divadel, ale i s druhé strany se nerespektovalo doporučení, aby do 10. 4. byla změna působiště oznámena. Doufáme, že v příštím roce bude situace jiná. Máme před sebou úkol vybudovat ústřední správu divadel a my ji můžeme vybudovat, jen dosáhneme-li větší disciplíny mezi herci. Na jedné straně se snažíme řešit všechny věci se všemi orgány, ale jen tehdy docílíme nápravu, zvýšíme-li kázeň. To je úkol odborů a závodních organizací. Není možné na jedné straně uplatňovat požadavky a na druhé straně za to nic nedávat. Konstatuji, že na společné poradě na ministerstvu školství bylo sděleno, že rozhodnutí o 22 členech souboru vyplynulo z jednání, které bylo vedeno mezi vedením divadla a KVÚD. Uznávám, že s. Šeřínský neuvedl všechny důvody. Pokud jde o s. Vrchotu, bylo to zdůvodněno. Pokud jde o ostatní výpovědi, vyplynuly z toho, co s. Šeřínský podal jako návrh, který byl projednán v KVÚD. KVÚD naopak provedlo korektury a omezení výpovědí.

Macháček: Připomínka s. Šmerala je správná. Tři roky máme divadlo. Jistě, jsou zde nedostatky a chyby zaměstnaneckých orgánů a uměleckého ředitele ČSF. Nemohu souhlasit s názorem, že závodní organizace a závodní rada se uvarovala omylů a chyb, a naopak jsem přesvědčen, že nesplnily své úkoly, i když v prvním roce nedalo se mluvit o prověrce a za Sequense to nebylo možné. Spočívala v samozřejmé příslušnosti ke straně, aby každý z členů KSČ a odborů zamyslel se nad tím, zda je na místě [zůstat] nebo zda by neměl odejít. Víte, kolik Vás bylo. Můžete si položit otázku, zda 10–15, kteří odešli, byl dostatečný počet. Změnily se perspektivy výroby našich filmů na podkladě politické úvahy. To ovšem není důkaz, že se neplánuje, nebo argument, že

u nás v divadle není to tak zlé, ale co potom ve filmu. Musím uvést, jak rychle se měnily perspektivy našeho 5LP. S. Šmeral potvrdil, že divadlo státního filmu v jeho dnešní organizaci nemůže splnit potřebu pro natáčení uměleckých filmů. K tomuto zjištění jsme dospěli loňského roku před začátkem sezony. Bylo uvažováno, že musíme najít jinou formu spolupráce divadla a filmu. Když jsem myšlenku vyjádřil, byl jsem přesvědčen, že existence divadla státního filmu končí. Zůstala jen otázka času.

Vybraných 22 herců byla 1/3 souboru a bylo při ztrátě lhůt i nedostatku s. Šeřínského vše řešitelné, kdyby snaha našich soudruhů směřovala pomoci divadlu, nedržet současný stav za cenu několika měsíců.

S. Balda řekl, že v jednání je obsažen nesociální prvek. Ujišťuji Vás, až budete působit na jiných místech, ještě často si vzpomenete na léta, kdy jste byli ve státním filmu. Asociální bylo, co se v divadle dělo. Kdybychom měli vše, co je uloženo do zápisů do Vašich schůzí a porad literárně zpracovat, vznikla by zajímavá historie. Nesvědčilo ke cti divadlu, státnímu filmu a našim organizacím, co se v divadle dělo. Naše politické a odborové organizace měly být tak silné, aby vyvodily důsledky a přispěly k nápravě poměrů.

S. Šeřínský nebyl ředitel, kterého si vybral státní film; do funkce jsme jej uvedli a odůvodňovali jsme, proč není jiné řešení než s. Šeřínský.

Šmeral: Chtěl bych se přiznat k tomu, že už loni jsem řekl s. generálnímu řediteli, jak by se měl řešit úzký profil herce ve filmu. Řekl jsem mu, že nemá film rozmnožovat divadelnictví, že má se zvyšovat počet herců v jednotlivých divadlech tak, aby mohli být herci dávaní k dispozici pro film. A skutečně dojde k tomu, že film bude mít obrovský výběr herců. Při sníženém plánu, který teď je, může ČSF počítat s hodnotnými herci. Navrhuji, abychom přistoupili k návrhu řešení tím, že bych požádal s. Macháčka, může-li nám říci, kdy bude provedeno rozdělení herců, aby závodní rada materiál zpracovala a aby na ministersvu školství přemístění herců bylo provedeno hromadně, aby se nedělalo individuálně, aby na ty, kteří jsou ze soukromých důvodů nejvíce postiženi, mohl být vzat zřetel. Zodpovědnost za provedení by si vzala závodní rada. Žádám s. Feldsteina, aby při jednání byli přítomni zástupci 21. svazu.

Motyčka: Na ministersvu školství, kde se sešla dílenská rada, byl dán úkol závodní radě, aby byly vypracovány připomínky k 22 hercům, navrženým k výpovědi. Tento úkol závodní organizace nesplnila. Mám dotaz: kdyby bývala závodní organizace splnila úkol a předložila ve lhůtě připomínky jak uměleckému šéfovi, tak Dr. Feldsteinovi a filmu, zda by stanovisko bylo jiné, než které zaujímá dnes.

Macháček: V téže době objevila se nová směrnice o výrobě. Pravděpodobně by divadlo ještě několik měsíců hrálo a potom došlo k řešení, k jakému jsme dospěli nyní.

Balda: Generální ředitel mně vytknul, že jsem uvedl, že toto řešení je asociální. Dovedeme ocenit dnešek, zvláště já, který jsem 31 let u divadla. Není o tom sporu, že dnešek nám přinesl velmi mnoho, oceňujeme a vážíme si dnešního zřízení. Mám dojem, že kdybychom všechny otázky řešili tímto způsobem, že bychom vytvořili útvar, který by dovedl řešit tyto otázky. Prosím s. Feldsteina o návrh řešení.

Macháček: ČSF ukončí pracovní poměr se všemi členy souboru k 30. září. Jakmile zde budeme

míti členy KVÚD, odevzdáme 21. svazu a ministerstvu školství seznam členů divadla, kterým nabídneme, aby 1. říjnem vstoupili do studia filmového herce.

Dr Feldstein: I když to není k věci, chci vysvětlit pojem sociální. Musíme si uvědomit, že slovo sociální má význam širší a užší. Sociálně společenský. Slouží společnosti. Jsem přesvědčen, když docházíme k tomuto řešení, je ze širšího hlediska sociální. Z úzkého hlediska nikdy, soudruzi, nebude příznivější pro tento soubor, než je právě v této době. Nebude příznivější na počátku nebo na konci příští sezony. Konstatuji, když mluvíme o opožděném řešení, že mluvíme o začátku příští sezony, to není tak opožděno. Kdybychom tu situaci odložili ještě o jeden rok, budeme v daleko tíživější situaci.

Macháček: Chtěl bych říci, že z podnětu Dra Feldsteina jsme se sešli dnes zde a projednáváme a objasňujeme základní myšlenku využít co nejvíce doby od 1. června do 30. září k rozmístění členů souboru. Kdybychom řešili záležitosti mechanicky podle zákona o závodních radách, měli bychom dva měsíce času na rozvázání pracovních poměrů.

Němec: Musím znovu říci, že situace divadla byla v takovém stavu, že byla nutná řešit. Radikální řešení bylo zavřít divadlo a jít do toho. Měli bychom se dívat na rodinné poměry jednotlivých členů souboru. Není a nemohu míti zaručeno od našeho zřízení angažmá v Praze. Mám dvě děti. Byl jsem za první republiky v takové situaci, že jsem pracoval na poli. Dnes se nebojím, že děti užívám. Musíme se na to dívat se stanoviska potřeby divadelnictví vůbec. To nám však bude trvat určitý čas. Bylo by třeba, kdyby kulturní pracovníci uvažovali takto sami. Kulturně-politická situace nám není jasná, měla by být nějaká linie. Řešit věci včas a nakonec přesvědčit naše soudruhy, aby se úkolu ujali.

Suk: Každé divadlo musí být zapojeno na hospodářský plán a zvyšovat umělecké mistrovství. Kdyby soudruzi v závodní radě měli to vše na vědomí, nemuseli bychom být přítomni tance, který se tu provádí. V celku tento problém se jevil u nás — určité části — pro reorganizaci. Bylo nás však velmi málo. Ale jak se zdá, je nás dneska mnoho.

Motyčka: Problémy, měla by řešit dílenská rada, která je srostlá s pracovištěm.

Břinčil: Celý vývoj divadla státního filmu je nesmírným poučením pro všechny. Je dokladem, jak nedostatečně politicky pracujeme ve stranických i odborových orgánech. Kdybychom se na věci dívali celostátně, nemohlo by docházet k těmto událostem. Myslím, že bychom měli celý případ divadla státního filmu důkladně využít, zhodnotit a poukázat na základní nedostatky. Chci požádat s. Macháčka, aby provedl zhodnocení divadla a s tím, co zhodnotí s. Macháček a odborové orgány, abychom seznámili širokou divadelní veřejnost, abychom z poznatků těžili. Stojí za zmínku, že představení Svazu se zabývalo situací a schválilo důkladnější restriktory a požádalo přípisem, aby generální ředitel řešil otázku ředitele s tím, že s. Šeřínský nesplnil úkoly, které od ředitele očekáváme. Ne dost důkladně sledujeme činnost ředitele. Pro nás z toho vyplýne velké poučení.

Macháček: S. Břinčil se zmiňuje o dopise 21. svazu a já myslím, že záležitost ředitele je vyřízena. (Předčítá dopis 21. svazu ROH). Pokusíme se kriticky a sebekriticky zhodnotit činnost divadla od roku 1948–51 a zároveň uvedeme, proč končíme zmíněným usnesením Kulturní rady. 21. svaz ROH rovněž vypracuje zhodnocení a měly by

- zhodnocení vypracovat i politické orgány. Ředitel Šeřínský měl by být vyzván divadelní a dramaturgickou radou, aby vydal počet ze svého jednání v divadle.
- S. Šeřínský zpracovával mnohostránkové spisy.
- Augšperková: Závodní organizace žádala o disciplinární řízení. Myslím, že by se mělo provést.
- Macháček: Dr Václavík věnoval otázkám divadla státního filmu pozornost, chodil k vám a s vámi diktoval. Mohli bychom ukončit dnešní rozpravu, že závodní organizace strany, dílenská rada, 21. svaz, ministerstvo školství obdrží od Čs. státního filmu do konce příštího týdne seznam oněch členů souboru, kterým nabídneme působení ve studiu filmového herce na Barrandově. Dílenská rada projedná jednotlivé případy herců, kteří odcházejí a nepřejdou do studia filmového herce. Hercům, kteří nepřejdou dnem 1. října do studia filmového nebo hercům, kteří do 1. X. nebudou jinam převedeni, zaplatíme honorář do 30. září 1951.
- Oprailová: Divadlo má před premiérou. V novinách je, že bude hrát o prázdninách.
- Dr Feldstein: Bude se hrát do konce června, aby v červenci byli soudruzi na dovolené.
- Oprailová: Je zde otázka technického personálu a administrativy.
- Macháček: Kvalifikované pracovníky, kteří kádrově jsou v pořádku, si ponecháme ve státním filmu. Protože se provádí restrikce zaměstnanců ve státním filmu, ukončíme s ostatními pracovní poměr.
- Dr Feldstein: O technické zaměstnance je velký zájem a nedostatek v divadlech.
- Macháček: Pracovníkům, kteří jsou na exteriérech, byla nabídnuta spolupráce ve studiu filmového herce písemně na pracoviště.
- Šmeral: Jako soudruh bych chtěl požádat, abychom především si tento úkol vzali za svůj úkol, aby se především tím zabývala závodní rada a stranická organizace a členové o tom byli přesvědčeni. Musíte vysvětlit, proč se tak stalo, že je to ve prospěch československého divadelnictví a ve prospěch ČSF.
- Vrchlická: Myslím, že to bude nesmírně těžký úkol, jak jsem zjistila, je tu velká nedůvěra. Tady je jedna okolnost, že je teď podezření, že se zavírá divadlo v důsledku toho, že jsme nepřijali výpověď těch 22 herců. Hlavně mezi nestraníky vznikne plným právem panika.
- Šmeral: Důvody jsou jasné, je jen třeba je správně postavit a vysvětlit. Je možno to vysvětlit tím, že už jsme o tom jednali před rokem a kdyby se bylo přistoupilo na restrikci, neexistovalo by divadlo déle než do Nového roku.
- Němec upozorňuje, že s. Šeřínský hrozil, nepřijmou-li výpověď 22 členů souboru, že bude divadlo uzavřeno.
- Macháček: Nikdo s. Šeřínského nezmocnil k takovému prohlášení a nikdo s ním nehovořil.

— . —

V.

Praha 9. června 1951.

Zasláno na:

- 1/ Ministerstvo školství, věd, umění, k rukám ředitele s. Feldsteina,
- 2/ Ministerstvo informací a osvěty, k rukám kádr. nám. Huška,
- 3/ Městský výbor KSČ, k rukám s. Augsperkové,
- 4/ Závodní radu divadla státního filmu II., Vodičkova, 30,
- 5/ Závodní organizaci KSČ divadla státního filmu Pha II., Vodičkova, 30.
- 6/ 21. svaz ROH k rukám s. Břinčila.

Divadlo státního filmu.

Československému státnímu filmu byl po projednání s ministerstvem školství, věd a umění, ministerstvem informací a osvěty a 21. svazem ROH dne 21. května 1951 udělen souhlas, aby ukončil ku dni 30. září 1951 činnost divadla státního filmu v Praze II., Vodičkova, 30.

Současně bylo se souhlasem zmíněných ústředních orgánů rozhodnuto, aby Československý státní film zřídil ku dni 1. října 1951 studio filmového herce při výrobě uměleckých filmů na Barrandově a vyzval ke spolupráci v tomto studiu členy souboru divadla státního filmu, kteří účinkují při natáčení filmů.

Po vyjádření Kolektivního vedení Ústřední dramaturgie, zástupců filmových režisérů, provozního ředitele výroby uměleckých filmů K. Kohouta o tom, kteří členové souboru divadla státního filmu mají být vyzváni k spolupráci ve studiu filmového herce, požádal jsem tříčlennou komisi /Jaroslav Císař, kádrový referent divadelního odboru ministerstva školství, věd a umění, Jaroslav Zrotal, člen KV ÚD, Karel Kohout, ředitel výroby uměleckých filmů/ za účasti zástupců závodní organizace KSČ /Ervín Zolar/ a závodní rady /Josef Balda/ o konečný návrh.

V návrhu jsou uvedeni tito členové souboru divadla státního filmu: Kalendová Věra, Karellová Eva, Nademlejnská Marie, Procházková Zdenka, Vojtová Hermína, Vostrčilová Lída, Boček Vítězslav, Čermák Otto, Dejl Rudolf, Hanus František, Chvalina Josef, Kavan Emil, Klika František, Le Breux Felix, Mareš Jaroslav, Martin Jan, Motyčka Otakar, Němec Hynek, Očásek Viktor, Ráž Vladimír, Řepa Vladimír, Šůra Antonín, Vrchota Robert.

Oznamuji, že jsem shora uvedený návrh schválil. V příloze jsou koncepty oznámení o rozvázání zaměstnaneckého poměru a o výzvě k spolupráci ve studiu filmového herce, které budou v nejbližších dnech doručeny.

Zaměstnanecký poměr členů divadla státního filmu: Kamily Nové /mateřství/, Milady Kolofíkové a Antonína Strejky /ústavní léčení/ a Vladimíra Dvorského /vojenská služba/ budou vyřešeny v souladu s platnými zákonnými předpisy.

generální ředitel
[nečitelný podpis]

2 přílohy.

[nečitelné:] 1/ s. Šípková, 2/ KV ÚD, 3/ K. Kohout, 4/ J. Kuna.

NFA, f. ÚŘ ČSF (nezpracováno), k. R11/B1/5P/3K.